

Eksamen

Emnekode: SFB10816

Eksamensdato: 03.05.2022

Målform: Bokmål

Tillatte hjelpemidler: Alle skriftlige hjelpemidler

Kursansvarlig: Jørn I. Halvorsen

(jorn.i.halvorsen@hiof.no

(<mailto:jorn.i.halvorsen@hiof.no>))

Generell informasjon: Eksamen består av fire oppgaver. Det er mulig å svare fullstendig på alle spørsmålene gjennom korte og poengterte svar

Merk: Direkte sitering av tekst skal inn i referanselisten

Oppgave 1: Generell forståelse (35 prosent)

1. Nevn noen grunnleggende forskjeller mellom mikro og makroøkonomi som fag.
2. Hva menes med alternativkostnaden til en ressurs, og kan du gi noen eksempler på dette?
3. Er nyttefunksjonen egnet til å sammenlikne forskjellen i lykke mellom to konsumenter?
4. For en helsearbeider, vil arbeidstilbudet ikke nødvendigvis øke når lønna øker. Kan du gi en nærmere forklaring for hvorfor?
5. Finnes det noen sammenhenger mellom en Cournot-likevekt og de grunnleggende konseptene fra spillteori?
6. Når man studerer ett marked er man i mikroøkonomi opptatt av effektivitet (samfunnsøkonomisk overskudd), mens når man studerer alle markedene i økonomene diskuterer man pareto-effektivitet. Redgjør kort for forskjellene mellom disse to begrepene.
7. Hva menes med positive og negative eksterne virkninger, og kan du gi et eksempel på hvert av de?
8. Hvorfor ønsker økonomer i mange tilfeller å studere etterspørselsendringer i form av elastisiteter?
9. For en klasse bestående av mange elever, vil det å gå over til videoopptak av en forelesningsrekke utgjøre en pareto-forbedring?
10. Anta at markedet for smittevernutstyr er karakterisert ved fullkommen konkurranse. På grunn av en Pandemi, øker for en lengre periode etterspørselen etter smittevernutstyr kraftig.
 - a. Hvis grafisk hva som da skjer med pris og kvantum både på kort og lang sikt.
 - b. Hva er hovedårsaken til forskjellene i likevektsløsningen mellom kort og lang sikt?

Oppgave 2: Konsumentteori (30 prosent)

Anta en konsument med en gitt inntekt på 2000 kroner. Denne inntekten skal konsumenten bruke til å kjøpe to varer, der den ene koster 4 kroner og den andre koster 5 kroner. Konsumenten sin nyttefunksjon er gitt ved:

$$U(x_1, x_2) = x_1^{0,5} x_2^{0,5}$$

- a. Hvor mye kan du kjøpe dersom du bruker all inntekten på gode 1?
- b. Hvor mye kan du kjøpe dersom du bruker all inntekten på gode 2?
- c. Finn optimalt konsum av de to godene.
- d. Anta at prisen på gode 1 reduseres til 2. Hva blir etterspørselen etter gode 1 nå?
- e. Regn ut egenpriselastisiteten basert på %-vis endring i etterspørsel og pris. Kategoriser

Oppgave 3: Markedsteori – fullkommen konkurranse og monopol (30 prosent)

Anta at markedets etterspørsel etter et bestemt konsumgode er gitt ved:

$$X^D = 600 - 6p$$

der p er prisen på godet og X er omsatt kvantum. Markedets tilbudskurve er gitt ved:

$$X^S = 2p$$

Dersom tilbudssiden består av monopol, er grensekostnadsfunksjonen gitt ved samme formel.

1. Finn markedslukevekten under fullkommen konkurranse.

Poenget her er at markedet via prisendringer kommer tilbake til likevekt etter at etterspørselskurven har skiftet innover. Ved den «gamle» prisen har man da et midlertidig tilbudsoverskudd, med pris over likevektspris. Prisene presses nedover, lagrene reduseres, og man kommer til en ny likevekt med lavere priser og lavere omsatt kvantum av moteklær.

2. Sammenlign denne med tilpasningen til en profittmaksimerende monopolist.

3. Regn ut dødvektstappet (effektivitetstapet) ved monopol.

4. Illustrer i tillegg markedsløsningen ved fullkommen konkurranse og monopol ved hjelp av to diagrammer.

Oppgave 4: Litt spillteori (5 prosent)

Kartell spill

Vi tenker oss at vi har to bedrifter som går sammen i et salgskartell. Det er kjent informasjon for begge parter at lønnsomheten ved de forskjellige strategiene (i millioner av kroner) er gitt ved følgende tabell:

		Bedrift 2	
	Strategi	Holde avtalen	Bryte avtalen
Bedrift 1	Holde avtalen	25/30	5/40
	Bryte avtalen	35/10	12,5/17,5

- a. Finn Nash-likevekten for dette spillet
- b. Hva tror du er årsakene til at et kartellsamarbeid vil ha problemer med å fungere på lang sikt?
